

1. ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්මය භාවිතයෙන්, සියලු $n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n (6r+1) = n(3n+4)$ බව සාධනය කරන්න.

$n = 1$ සඳහා, $ව.පැ. = 6+1=7$ හා
 $ද.පැ. = 1(3+4) = 7$ වේ.
 $\therefore n = 1$ විට ප්‍රතිඵලය සත්‍ය වේ.

5

$n=1$ විට ප්‍රතිඵලය සත්‍යාපනය කිරීම සඳහා

k යනු ඕනෑම ධන නිඛිලයක් යැයි ගෙන $n = k$ සඳහා ප්‍රතිඵලය සත්‍ය යැයි උපකල්පනය කරමු.

එනම්, $\sum_{r=1}^k (6r+1) = k(3k+4)$.

5

$n=k$ සඳහා ප්‍රකාශනය ලිවීමට

දැන්, $\sum_{r=1}^{k+1} (6r+1) = \sum_{r=1}^k (6r+1) + \{6(k+1)+1\}$

$$= k(3k+4) + 6k + 7$$

5

" $n=k$ ප්‍රතිඵලය, " $n=k+1$ " හි ආදේශ කිරීම සඳහා

$$= 3k^2 + 10k + 7$$

$$= (k+1)(3k+7).$$

5

$(k+1)(3k+7)$ හෝ තුල ප්‍රකාශනයක් පෙන්වා තිබීමට

$$= (k+1)[3(k+1)+4].$$

ඒ නයින්, $n = k$ සඳහා ප්‍රතිඵලය සත්‍යනම් $n = k+1$ සඳහා ද ප්‍රතිඵලය සත්‍ය වේ.

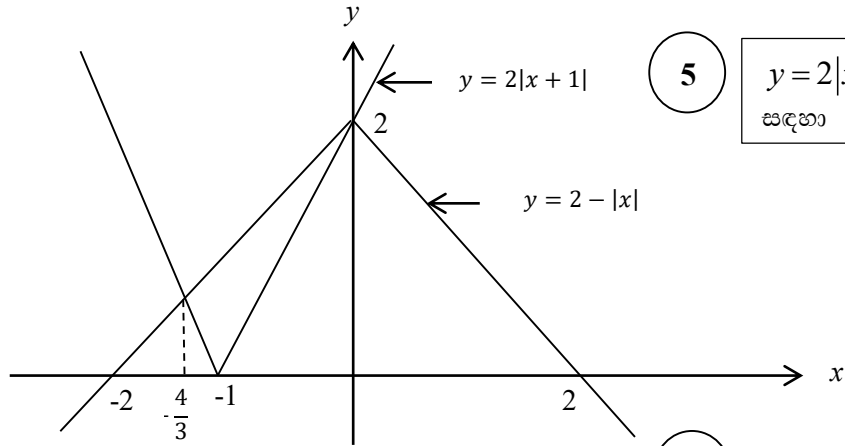
$n = 1$ සඳහා ප්‍රතිඵලය සත්‍යබව ඉහත පෙන්වා ඇත.

ඒ නයින්, ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්ම මගින් සියලු $n \in \mathbb{Z}$ සඳහා ප්‍රතිඵලය සත්‍ය වේ.

5

ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්මයට අනුව නිගමනයට (සියලුම අනෙක් පියවර නිවැරදි නම් පමණි.)

2. එක ම රූප සටහනක $y = 2|x+1|$ හා $y = 2-|x|$ හි ප්‍රස්තාරවල දළ සටහන් අඳින්න.
 ඒ නිසින් හෝ අන් අයුරකින් හෝ, $2|x+2|+|x| \leq 4$ අසමානතාව සපුරාලන x හි සියලුම තාත්ත්වික අගයන් සොයන්න.

5

$y = 2|x+1|$ ප්‍රස්තාරය සඳහා

5

$y = 2-|x|$ ප්‍රස්තාරය සඳහා

(ප්‍රස්තාර සඳහා ලකුණු 10 ම ලබා ගැනීමට y - අක්ෂය මත පොදු ඡේදන ලක්ෂ්‍යය තිබිය යුතුය. නොඑසේ නම් ලකුණු 05 ක් පමණි.)

එක් ඡේදන ලක්ෂ්‍යයක $x -$ ඛණ්ඩාංක $x = 0$ වේ.

$x < -1$ සඳහා අනෙක් ඡේදන ලක්ෂ්‍යයේ $x -$ ඛණ්ඩාංක $-2(x+1) = 2+x$ මගින් දෙනු ලබයි.

මෙය $x = -\frac{4}{3}$ ලබා දෙයි. (5)

$x = 0$ සහ $x = -\frac{4}{3}$
පෙන්වා තිබීමට

$t = \frac{x}{2}$ යැයි ගනිමු. (5)

$t = \frac{x}{2}$ ආදේශයට හෝ
කුලය ප්‍රකාශනයකට

එවිට දෙන ලද අසමානතාව $2|2t+2|+|2t| \leq 4$ බවට පත් වේ.

මෙය $2|t+1| \leq 2-|t|$ ට කුලය වේ.

ප්‍රස්තාර මගින් $-\frac{4}{3} \leq t \leq 0$.

$\therefore -\frac{8}{3} \leq x \leq 0$. (5)

නිවැරදි විසඳුම ලබා
ගැනීමට

විකල්ප ක්‍රමය 1:

ඉහත පරිදි ප්‍රස්තාර සඳහා (5) + (5)

(i) අවස්ථාව $x \leq -2$

$$\begin{aligned} \text{එවිට, } 2|x+2|+|x| \leq 4 &\Leftrightarrow -2(x+2)-x \leq 4 \\ &\Leftrightarrow -3x-4 \leq 4 \\ &\Leftrightarrow -\frac{8}{3} \leq x \end{aligned}$$

ඒ නයින් මෙම අවස්ථාවේදී විසඳුම වන්නේ $-\frac{8}{3} \leq x \leq -2$ තෘප්ත කරන x හි අගයන් වේ.

(ii) අවස්ථාව $-2 < x \leq 0$

$$\begin{aligned} \text{එවිට, } 2|x+2|+|x| \leq 4 &\Leftrightarrow 2(x+2)-x \leq 4 \\ &\Leftrightarrow x \leq 0 \end{aligned}$$

ඒ නයින් මෙම අවස්ථාවේදී විසඳුම වන්නේ $-2 < x \leq 0$ තෘප්ත කරන x හි අගයන් වේ.

(iii) අවස්ථාව $x > 0$

$$\begin{aligned} \text{එවිට, } 2|x+2|+|x| \leq 4 &\Leftrightarrow 2(x+2)+x \leq 4 \\ &\Leftrightarrow 3x+4 \leq 4 \\ &\Leftrightarrow x \leq 0 \end{aligned}$$

ඒ නයින් මෙම අවස්ථාවේදී විසඳුම් නොමැත.

නිවැරදි විසඳුම් සහිත අවස්ථා 3ම සඳහා	10
නිවැරදි විසඳුම් සහිත අවස්ථා 2 ක් සඳහා	5

∴ දෙන ලද අසමානතාව සඳහා විසඳුම් වන්නේ $-\frac{8}{3} \leq x \leq 0$ (5)

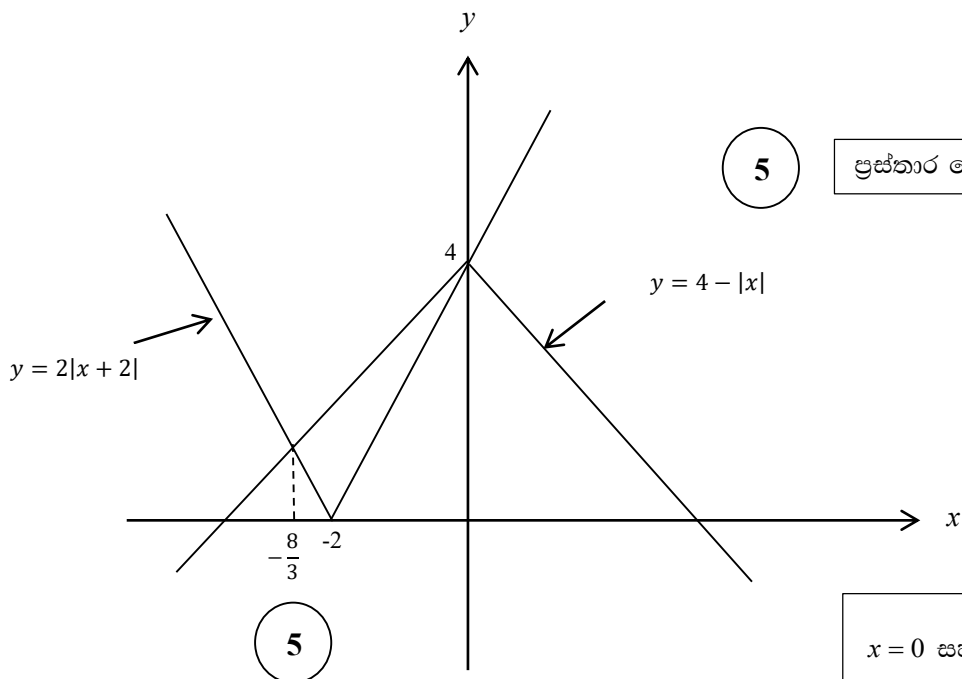
තෘප්තකරන x හි අගයන් වේ.

විකල්ප ක්‍රමය 2:

ඉහත පරිදි ප්‍රස්තාර සඳහා (5) + (5)

$$2|x+2| + |x| \leq 4$$

$$\Leftrightarrow 2|x+2| \leq 4 - |x|$$

5 ප්‍රස්තාර දෙක සඳහා

5 $x = 0$ සහ $x = -\frac{8}{3}$ පෙන්වා තිබීම.

ප්‍රස්තාර මඟින්,

$$2|x+2| \leq 4 - |x|$$

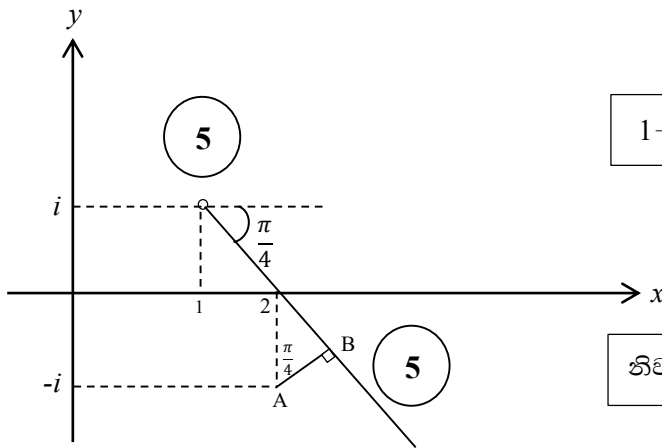
$$\Leftrightarrow -\frac{8}{3} \leq x \leq 0$$

5

නිවැරදි විසඳුම පෙන්වා තිබීම

3. ආගන්ථි සටහනක, $\text{Arg}(z - 1 - i) = -\frac{\pi}{4}$ සපුරාලන z සංකීර්ණ සංඛ්‍යා නිරූපණය කරන ලක්ෂ්‍යවල පර්යේෂිත දළ සටහනක් අඳින්න.
 ඒ නගින්නේ අන් අගුරකින් හෝ, $\text{Arg}(iz + 1 - i) = \frac{\pi}{4}$ සපුරාලන $|z - 2 + i|$ හි අවම අගය $\frac{1}{\sqrt{2}}$ බව පෙන්වන්න.

$$\text{Arg}(z - (1 + i)) = -\frac{\pi}{4}$$

1 + i හි සිදුර

නිවැරදි අර්ධ රේඛාව

$$\text{Arg}(i(z - i - 1)) = \frac{\pi}{4}$$

$$\text{Arg } i + \text{Arg}(z - (1 + i)) = \frac{\pi}{4}$$

$$\text{Arg}(z - (1 + i)) = -\frac{\pi}{4} \quad (5)$$

ගුණිතයක විස්තාරය ඓක්‍යයක් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීම සහ $\text{Arg } i = \frac{\pi}{2}$ භාවිතය

ඇත්, $\min |z - (2 - i)| = AB \quad (5)$

අඩුම දුර තහවුරු කිරීම.

$$= 1 \cdot \cos \frac{\pi}{2}$$

$$= \frac{1}{\sqrt{2}} \quad (5)$$

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

විකල්ප ක්‍රමය:

ඉහත පරිදි ප්‍රස්ථාර සඳහා (5) + (5)

$z = x + iy$ යැයි ගනිමු.

එවිට $\frac{\pi}{4} = \text{Arg}(iz + 1 - i) = \text{Arg}(1 - y + i(x - 1))$

$\therefore x - 1 = (1)(1 - y)$ (5)
 $\Rightarrow x + y = 2.$

දෙන ලද විස්තාරය x හා y අතර සම්බන්ධයක් ලෙස ලිවීම.

දැන් $|z - 2 + i| = |x + iy - 2 + i|$
 $= |(x - 2) + i(y + 1)|$
 $= |y + i(y + 1)|$ ($\because x = 2 - y$)
 $= \sqrt{y^2 + (y + 1)^2}$

$= \sqrt{2\left(y + \frac{1}{2}\right)^2 + \frac{1}{2}}$ (5)

මාපාංකය, x හෝ y හි වර්ග පූර්ණය ලෙස ලිවීම.

$\geq \frac{1}{\sqrt{2}},$ ($\because 2\left(y + \frac{1}{2}\right)^2 \geq 0.$ ($= 0$ වන්නේ $y = -\frac{1}{2}$ විටය.))

$\therefore \min |z - 2 + i| = \frac{1}{\sqrt{2}}.$ (5)

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

4. $k > 0$ යැයි ගනිමු. $\left(x^2 + \frac{k}{x}\right)^{11}$ හි ද්විපද ප්‍රසාරණයේ x^7 හි සංගුණකය හා $\left(x - \frac{1}{x^2}\right)^{11}$ හි ද්විපද ප්‍රසාරණයේ x^{-7} හි සංගුණකය සමාන බව දී ඇත. $k = 1$ බව පෙන්වන්න.

$\left(x^2 + \frac{k}{x}\right)^{11}$ සඳහා

$$T_{r+1} = {}^{11}C_r (x^2)^{11-r} \left(\frac{k}{x}\right)^r = {}^{11}C_r x^{22-3r} k^r$$

$$22 - 3r = 7 \Rightarrow r = 5$$

5

r හි නිවැරදි අගය සඳහා

$\therefore x^7$ හි සංගුණකය $= {}^{11}C_5 k^5$

5

නිවැරදි සංගුණකය

$\left(x - \frac{1}{x^2}\right)^{11}$ සඳහා $T_{r+1} = {}^{11}C_r x^{11-r} (-1)^r \left(\frac{1}{x^2}\right)^r = (-1)^r {}^{11}C_r x^{11-3r}$

$$11 - 3r = -7 \Rightarrow r = 6$$

5

r හි නිවැරදි අගය සඳහා

$\therefore x^{-7}$ හි සංගුණකය $= {}^{11}C_6$

5

නිවැරදි සංගුණකය

එවිට, ${}^{11}C_6 = {}^{11}C_5 k^5$ මඟින් ${}^{11}C_6 = {}^{11}C_5$ නිසා $k = 1$ ලබා දෙයි.

5

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

5. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})} = 4$ බව පෙන්වන්න.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{\sin 2x}{\cos 2x} - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})} \times \frac{(\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})}{(\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})}$$

5

ප්‍රතිබද්ධයෙන් ගුණ කිරීමට

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{2x} \times \frac{(1 - \cos 2x)}{x^2 \cos 2x} \times (\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})$$

$$= \left(\lim_{2x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{2x} \right) \times \lim_{x \rightarrow 0} 2 \left(\frac{\sin x}{x} \right)^2 \times \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\cos 2x} \right) \times \lim_{x \rightarrow 0} (\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})$$

$$= \overset{1}{\textcircled{5}} \times \overset{2}{\textcircled{5}} \times \overset{1}{\textcircled{5}} \times \overset{2}{\textcircled{5}}$$

සීමා එක එකක් සඳහා

5

$$= 4.$$

විකල්ප ක්‍රමය 1:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x(1 - \cos 2x)}{x^2 \cos 2x} \cdot \frac{1}{\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x}} \times \frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}$$

5 ප්‍රතිබද්ධයෙන් ගුණ කිරීමට

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x(1 - \cos^2 2x)}{x^2 \cos 2x(1 + \cos 2x)} \cdot \frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{2x}$$

$$= 4 \left(\lim_{2x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{2x} \right)^3 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\cos 2x} \right) \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{1 + \cos 2x} \right) \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{2x} \right)$$

$$= 4 \times 1 \times 1 \times \frac{1}{2} \times 2$$

5 5 5 5

සීමා එක එකක් සඳහා 5

= 4.

විකල්ප ක්‍රමය 2:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan 2x - \sin 2x}{x^2(\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x})}$$

5

ප්‍රතිබද්ධයෙන් ගුණ කිරීමට

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \times \left(\frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x} - \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x} \right) \frac{1}{\sqrt{1+x} - \sqrt{1-x}} \times \frac{(\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})}{(\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \tan x(2 \tan^2 x)}{x^2(1 - \tan^4 x)} \cdot \frac{\sqrt{1+x} + \sqrt{1-x}}{2x}$$

$$= 2 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} \right)^3 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\cos x} \right)^3 \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{1 - \tan^4 x} \right) \left(\lim_{x \rightarrow 0} \sqrt{1+x} + \sqrt{1-x} \right)$$

$$= 2 \times 1 \times 1 \times 1 \times 2$$

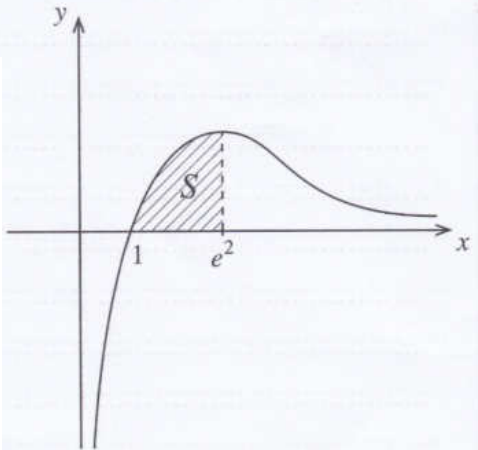
$$= 4.$$

සීමා එක එකක් සඳහා

5

6. $y = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$, $y=0$ හා $x=e^2$ වකු මගින් ආවෘත වන පෙදෙස S යැයි ගනිමු. S හි වර්ගඵලය, වර්ග ඒකක 4 ක බව පෙන්වන්න.

S පෙදෙස x -අක්ෂය වටා රේඛීයන 2π වලින් භ්‍රමණය කරනු ලැබේ. මෙලෙස ජනනය වන සන වස්තුවේ පරිමාව $\frac{8\pi}{3}$ බව පෙන්වන්න.

$$S \text{ හි වර්ගඵලය} = \int_1^{e^2} \frac{\ln x}{\sqrt{x}} dx \quad (5)$$

S සඳහා අනුකලය සකසා ගැනීම

$$= (\ln x) \cdot 2x^{\frac{1}{2}} \Big|_1^{e^2} - \int_1^{e^2} 2x^{\frac{1}{2}} \times \frac{1}{x} dx \quad (5)$$

කොටස් වශයෙන් අනුකලනයට හෝ කුලය ප්‍රකාශනයකට

$$= 4e - 2 \int_1^{e^2} x^{-\frac{1}{2}} dx$$

$$= 4e - (2\sqrt{x} \cdot 2) \Big|_1^{e^2}$$

$$= 4e - 4e + 4$$

$$= 4 \quad (5)$$

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර

$$\text{අවශ්‍ය පරිමාව} = \int_1^{e^2} \pi \left(\frac{\ln x}{\sqrt{x}} \right)^2 dx \quad (5)$$

පරිමාව සඳහා අනුකලය සකසා ගැනීමට

$$= \pi \int_1^{e^2} \frac{(\ln x)^2}{x} dx$$

$$= \pi \frac{(\ln x)^3}{3} \Big|_1^{e^2}$$

$$= \frac{8\pi}{3} \quad (5)$$

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

7. $t \neq 0$ සඳහා $x = ct$ හා $y = \frac{c}{t}$ මගින් පරාමිතිකව දෙනු ලබන සාප්තකෝණාස්‍ර බහුවලයට $P \equiv \left(cp, \frac{c}{p} \right)$ ලක්ෂ්‍යයේදී වූ ස්පර්ශ රේඛාවේ සමීකරණය $x + p^2y = 2cp$ බව පෙන්වන්න.

P හි දී මෙම බහුවලයට වූ අභිලම්භ රේඛාව වෙන්ත් $Q \equiv \left(cq, \frac{c}{q} \right)$ ලක්ෂ්‍යයකදී බහුවලය නැවත හමු වේ. $p^3q = -1$ බව පෙන්වන්න.

$$\frac{dx}{dt} = c \quad \text{හා} \quad \frac{dy}{dt} = -\frac{c}{t^2}.$$

$$\therefore \frac{dy}{dx} = \frac{\frac{dy}{dt}}{\frac{dx}{dt}} = \frac{-\frac{c}{t^2}}{c} = -\frac{1}{t^2}$$

5

t ඇසුරෙන් $\frac{dy}{dx}$

$$\therefore P \text{ හිදී ස්පර්ශකයේ අනුක්‍රමණය} = -\frac{1}{t^2} \Big|_{t=p} = -\frac{1}{p^2}$$

$\therefore P$ හිදී ස්පර්ශකයේ සමීකරණය

$$y - \frac{c}{p} = -\frac{1}{p^2} (x - cp)$$

$$\therefore x + p^2y = 2cp. \quad \text{5}$$

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර

P හිදී අභිලම්භයේ අනුක්‍රමය $= p^2$.

$$\therefore P \text{ හිදී අභිලම්භයේ සමීකරණය} \quad y - \frac{c}{p} = p^2(x - cp) \quad \text{5}$$

අභිලම්භයේ සමීකරණය

$Q \equiv \left(cq, \frac{c}{q} \right)$ මෙම අභිලම්භ රේඛාව මත වේ.

$$\therefore \frac{c}{q} - \frac{c}{p} = p^2(cq - cp) \Rightarrow c(p - q) = -p^3qc(p - q) \quad \text{5}$$

ආදේශ කිරීම සඳහා

P හා Q ප්‍රභින්න ලක්ෂ්‍ය දෙකක් නිසා $p \neq q$ වේ.

$$p^3q = -1. \quad \text{5}$$

පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර

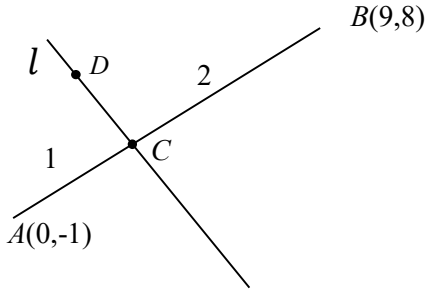
විකල්ප ක්‍රමය: (අන්තිම කොටස සඳහා)

PQ අනුක්‍රමණය = P හිදී අභිලම්බයේ අනුක්‍රමණය 5 අවශ්‍යතාව සඳහා

$\therefore \frac{\frac{c}{q} - \frac{c}{p}}{cq - cp} = p^2$ 5 $(\because \neq 0)$ ආදේශය සඳහා

$\therefore p^3q = -1$ 5 පිළිතුර ලබා ගැනීමට පියවර

8. $A \equiv (0, -1)$ හා $B \equiv (9, 8)$ යැයි ගනිමු. C ලක්ෂ්‍යය AB මත $AC:CB = 1:2$ වන පරිදි පිහිටයි. C හරහා යන AB ට ලම්බ වූ l සරල රේඛාවේ සමීකරණය $x + y - 5 = 0$ බව පෙන්වන්න.
 $y = 5x + 1$ සරල රේඛාවට AD සමාන්තර වන පරිදි l මත වූ ලක්ෂ්‍යය D යැයි ගනිමු. D හි ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

$$C \equiv \left(\frac{2(0)+1(9)}{2+1}, \frac{2(-1)+1(8)}{2+1} \right)$$

$$\equiv (3, 2) \quad \text{5}$$

C හි ඛණ්ඩාංක

AB හි අනුක්‍රමණය = 1

l හි අනුක්‍රමණය = -1 5

l හි අනුක්‍රමණය සඳහා

$\therefore l$ හි සමීකරණය

$$y - 2 = -1(x - 3)$$

l හි සමීකරණය ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

එනම්, $x + y - 5 = 0$. ----- (1) 5

AD හි සමීකරණය $y - (-1) = 5(x - 0)$ 5

D හි ඛණ්ඩාංක ලබා ගැනීමට පියවර සඳහා

එනම්, $y + 1 = 5x$ ----- (2)

(1) හා (2) විසඳීමෙන්

$$D \equiv (1, 4). \quad \text{5}$$

$D \equiv (1, 4)$ තිබීම

9. $x + 2y = 3$ සරල රේඛාව, $S \equiv x^2 + y^2 - 4x + 1 = 0$ වෘත්තය ප්‍රභින්න ලක්ෂ්‍ය දෙකකදී ඡේදනය කරන බව පෙන්වන්න.
මෙම ලක්ෂ්‍ය දෙක හා $S = 0$ වෘත්තයෙහි කේන්ද්‍රය හරහා යන වෘත්තයෙහි සමීකරණය සොයන්න.

$$S \equiv x^2 + y^2 - 4x + 1 = 0$$

$x + 2y - 3 = 0$ රේඛාව ℓ යැයි ගනිමු.

ℓ මත: $x = 3 - 2y$;

$$(3 - 2y)^2 + y^2 - 4(3 - 2y) + 1 = 0$$

$$\therefore 5y^2 - 4y - 2 = 0 \quad (5)$$

විකල්ප ක්‍රමය:

(5)

කේන්ද්‍රයේ සිට ලම්බ දුර < අරය

(5)

සන්සන්දනයට

වර්ගජ සමීකරණය ලබා ගැනීමට

මෙම වර්ගජ සමීකරණයේ විචේදක, $\Delta = 16 + 4(5)(2) \quad (5)$

විචේදකය ලිවීම

$\Delta > 0$ නිසා $x + 2y = 3$ රේඛාව ප්‍රභින්න ලක්ෂ්‍යය දෙකකදී S ඡේදනය කරයි. (5)

$\Delta > 0$ සඳහා

අවශ්‍ය වෘත්තයේ සමීකරණය (5)
 $x^2 + y^2 - 4x + 1 + \lambda(x + 2y - 3) = 0$ ලෙස ලිවිය හැක;

λ ආකාරය සඳහා

මෙහි $\lambda \in \mathbb{R}$ වේ.

මෙම වෘත්තය, $(2,0)$ හරහා ගමන් කරන නිසා

$$4 - 8 + 1 + \lambda(2 - 3) = 0$$

$$\therefore \lambda = -3 \quad (5)$$

$\lambda = -3$ ලබා ගැනීමට

\therefore අවශ්‍ය වෘත්තයේ සමීකරණය

$$x^2 + y^2 - 4x + 1 + (-3)(x + 2y - 3) = 0$$

එනම්, $x^2 + y^2 - 7x - 6y + 10 = 0$.

10. $2\cos^2 x + 2\sqrt{3}\sin x \cos x - 1$ යන්න $R\cos(2x - \alpha)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න; මෙහි $R > 0$ හා $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$ වේ. ඒ නයිත්, $\cos^2 x + \sqrt{3}\sin x \cos x = 1$ සමීකරණය විසඳන්න.

$$2\cos^2 x + 2\sqrt{3}\sin x \cos x - 1$$

$$= 2\cos^2 x - 1 + \sqrt{3}(2\sin x \cos x)$$

$$= \cos 2x + \sqrt{3}\sin 2x$$

5

$\cos 2x$ හා $\sin 2x$ භාවිතයෙන් ප්‍රකාශන ලිවීමට

$$= 2\left[\frac{1}{2}\cos 2x + \frac{\sqrt{3}}{2}\sin 2x\right]$$

$$= 2\cos\left(2x - \frac{\pi}{3}\right)$$

$R = 2$ ලබා ගැනීමට

මෙහි $R = 2$ හා $\alpha = \frac{\pi}{3}$

5

5

$\alpha = \frac{\pi}{3}$ ලබා ගැනීමට

$\cos^2 x + \sqrt{3}\sin x \cos x = 1$ සමීකරණය

$$2\cos^2 x + 2\sqrt{3}\sin x \cos x - 1 = 1 \text{ ට තුල්‍ය වේ.}$$

$$\therefore 2\cos\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = 1$$

ඒ නයිත්, $\cos\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$ 5

$\cos\left(2x - \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2}$ ලබා ගැනීමට

$$\therefore 2x - \frac{\pi}{3} = 2n\pi \pm \frac{\pi}{3}; n \in \mathbb{Z}$$

$$\therefore x = n\pi + \frac{\pi}{6} \pm \frac{\pi}{6}; n \in \mathbb{Z}$$
 5

නිවැරදි පිළිතුර ලබා ගැනීමට

11.(a) $k > 1$ යැයි ගනිමු. $x^2 - 2(k+1)x + (k-3)^2 = 0$ සමීකරණයට තාත්වික ප්‍රතින්ත මූල ඇති බව පෙන්වන්න. මෙම මූල α හා β යැයි ගනිමු. k ඇසුරෙන් $\alpha + \beta$ හා $\alpha\beta$ ලියා දක්වා, α හා β දෙකම ධන වන පරිදි වූ k හි අගයන් සොයන්න.

දැන්, $1 < k < 3$ යැයි ගනිමු. k ඇසුරෙන්, $\frac{1}{\sqrt{\alpha}}$ හා $\frac{1}{\sqrt{\beta}}$ මූල වන වර්ගජ සමීකරණය සොයන්න.

(b) $f(x) = 2x^3 + ax^2 + bx + 1$ හා $g(x) = x^3 + cx^2 + ax + 1$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a, b, c \in \mathbb{R}$ වේ. $(x-1)$ මගින් $f(x)$ බෙදූ විට ශේෂය 5 බව හා $x^2 + x - 2$ මගින් $g(x)$ බෙදූ විට ශේෂය $x+1$ බව දී ඇත. a, b හා c හි අගයන් සොයන්න.

තවද, a, b හා c සඳහා මෙම අගයන් සහිතව, සියලු $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $f(x) - 2g(x) \leq \frac{13}{12}$ බව පෙන්වන්න.

(a)

$x^2 - 2(k+1)x + (k-3)^2 = 0$ හි විචේතකය Δ යැයි ගනිමු.

එවිට $\Delta = 4(k+1)^2 - 4(k-3)^2$ (5)
 $= 4(k+1+k-3)(k+1-k+3)$
 $= 32(k-1)$. (5)

$k > 1$ නිසා $\Delta > 0$ වේ. (5)

\therefore දෙන ලද සමීකරණයට ප්‍රතින්ත තාත්වික මූල දෙකක් ඇත. (5)

20

$\alpha + \beta = 2(k+1)$ හා $\alpha\beta = (k-3)^2$ (5) + (5)

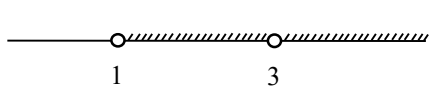
α හා β දෙකම ධන වීම සඳහා

$\alpha + \beta > 0$ හා $\alpha\beta > 0$ විය යුතුයි. (10)

$k > 1$ නිසා $\alpha + \beta = 2(k+1) > 0$ වේ. (5)

හා $\alpha\beta = (k-3)^2 > 0$ ම නම් පමණක් $k \neq 3$ වේ. (10)

\therefore අවශ්‍ය k හි අගයන් $1 < k < 3$ හෝ $k > 3$ වේ.

35

දැන් $1 < k < 3$ යැයි ගනිමු. $\alpha > 0$ සහ $\beta > 0$ බව දැනිමු.

$$\frac{1}{\sqrt{\alpha}} \text{ හා } \frac{1}{\sqrt{\beta}} \text{ මූල වන සමීකරණය } \left(x - \frac{1}{\sqrt{\alpha}}\right)\left(x - \frac{1}{\sqrt{\beta}}\right) = 0 \text{ වේ. } \quad (5)$$

එනම්, $x^2 - \left(\frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}}\right)x + \frac{1}{\sqrt{\alpha\beta}} = 0.$ (5)

එනම්, $\sqrt{\alpha\beta}x^2 - (\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})x + 1 = 0.$ (5)

(5)

$$\sqrt{\alpha\beta} = \sqrt{(k-3)^2} = |k-3| = 3-k \text{ බව දැනීමු } (\because \quad).$$

තවද, $(\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})^2 = \alpha + \beta + 2\sqrt{\alpha\beta}$ (5)
 $= 2(k+1) + 2(3-k)$ (5)
 $= 8.$ (5)

$\therefore \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = 2\sqrt{2}$ (5) $(\because \quad \bar{\beta} > 0.)$

\therefore අවශ්‍ය සමීකරණය $(3-k)x^2 - 2\sqrt{2}x + 1 = 0$ වේ. (5)

45

(b)

$f(x) = 2x^3 + ax^2 + bx + 1$ හා $g(x) = x^3 + cx^2 + ax + 1$

$f(x)$ යන්න $(x-1)$ න් බෙදූ විට ශේෂය 5 නිසා ශේෂ ප්‍රමේය මගින්

$f(1) = 5.$ (5)

$\therefore a + b + 3 = 5$

$a + b = 2.$ (5) ----- (1)

$g(x)$ යන්න $x^2 + x - 2$ න් බෙදූ විට ශේෂය $x + 1$ නිසා

$\lambda \in \mathbb{R}$ සඳහා $g(x) = x^3 + cx^2 + ax + 1 = (x^2 + x - 2)(x + \lambda) + x + 1$ (5)

$((x^0)); \quad 1 = -2\lambda + 1 \Rightarrow \lambda = 0.$

$\therefore g(x) = x(x^2 + x - 2) + x + 1$

$= x^3 + x^2 - x + 1.$

ඒ නයින්, $c = 1$ හා $a = -1$ වේ. (5) + (5)

දැන් (1) මගින් $b = 3$ වේ. (5)

30

$$f(x) - 2g(x) = 2x^3 - x^2 + 3x + 1 - 2(x^3 + x^2 - x + 1)$$

$$= -3x^2 + 5x - 1 \quad (5)$$

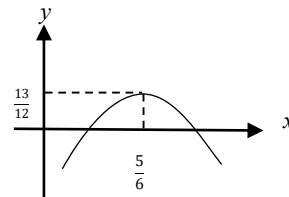
$$= -3 \left[\left(x - \frac{5}{6} \right)^2 - \frac{25}{36} + \frac{1}{3} \right]$$

$$= -3 \left[\left(x - \frac{5}{6} \right)^2 - \frac{13}{36} \right] \quad (5)$$

$$\leq -3 \times \left(\frac{-13}{36} \right), \because \left(x - \frac{5}{6} \right)^2 \geq 0. \quad (5)$$

$$\therefore f(x) - 2g(x) \leq \frac{13}{12}. \quad (5)$$

(5)

20

12.(a) පහත දී ඇති සංඛ්‍යාංක 10 න් ගනු ලබන සංඛ්‍යාංක 4 කින් සමන්විත, සංඛ්‍යාංක 4 ක සංඛ්‍යාවක් සෑදීමට අවශ්‍යව ඇත:

$$1, 1, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 5, 5$$

(i) තෝරා ගනු ලබන සංඛ්‍යාංක 4 ම වෙනස් නම්,

(ii) ඕනෑම සංඛ්‍යාංක 4 ක් තෝරාගත හැකි නම්,

සෑදිය හැකි එවැනි වෙනස් සංඛ්‍යාංක 4 ක සංඛ්‍යා ගණන සොයන්න.

(b) $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{-16r^3 + 12r^2 + 40r + 9}{5(2r+1)^2(2r-1)^2}$ යැයි ගනිමු.

$r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{A(r-1)}{(2r+1)^2} - \frac{(r-B)}{(2r-1)^2}$ වන පරිදි A හා B තාත්වික නියතයන් හි අගයන් සොයන්න.

ඒ නමින්, $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\frac{1}{5^{r-1}} U_r = f(r) - f(r-1)$ වන පරිදි $f(r)$ සොයා,

$n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n \frac{1}{5^{r-1}} U_r = 1 + \frac{n-1}{5^n(2n+1)^2}$ බව පෙන්වන්න.

$\sum_{r=1}^{\infty} \frac{1}{5^{r-1}} U_r$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී බව අපෝගනය කර එහි ඵලකය සොයන්න.

(a)

$$1, 1, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 5, 5$$

(i)

1,2,3,4 හා 5 අතරින් වෙනස් සංඛ්‍යාංක 4කින් සෑදිය හැකි වෙනස් සංඛ්‍යා ගණන

$$= {}^5P_4 \quad \text{5}$$

$$= 5! \quad \text{5}$$

$$= 120 \quad \text{5}$$

15

(ii) ඕනෑම සංඛ්‍යාංක 4ක් තෝරාගෙන සෑදිය හැකි සංඛ්‍යා ගණන

	එවැනි වෙනත් සංඛ්‍යාංක 4ක සංඛ්‍යා ගණන
වෙනස් සංඛ්‍යාංක හතරකින්	${}^5P_4 = 120$
එක් සංඛ්‍යාංකයක් පමණක් දෙවරක් පුනරාවර්තව සහ අනෙක් සංඛ්‍යාංක දෙක වෙනස්	${}^4C_1 \times {}^4C_2 \times \frac{4!}{2!} = 288$ (10) (5)
සංඛ්‍යාංක දෙකක් දෙවරක් පුනරාවර්තව	${}^4C_2 \times \frac{4!}{2!2!} = 36$ (10) (5)
එක් සංඛ්‍යාංකයක් තෙවරක් පුනරාවර්තව	${}^1C_1 \times {}^4C_1 \times \frac{4!}{3!} = 16$ (10) (5)

$$\begin{aligned} \therefore \text{සෑදිය හැකි සංඛ්‍යා ගණන} &= 120 + 288 + 36 + 16 \quad (5) \\ &= 460 \quad (5) \end{aligned}$$

55

(b)

$r \in \mathbb{Z}$ සඳහා

$$U_r = \frac{-16r^3 + 12r^2 + 40r + 9}{5(2r+1)^2(2r-1)^2}$$

$$U_r = \frac{A(r-1)}{(2r+1)^2} - \frac{(r-B)}{(2r-1)^2} = \frac{A(r-1)(2r-1)^2 - (r-B)(2r+1)^2}{(2r+1)^2(2r-1)^2}$$

$$\therefore -16r^3 + 12r^2 + 40r + 9 = 5A(r-1)(4r^2 - 4r + 1) - 5(r-B)(4r^2 + 4r + 1)$$

r හි බලවල සංගුණක සැසඳීමෙන්

$$r^3 : -16 = 5A(4) - 20$$

$$r^2 : 12 = 5A(-8) - 5(-4B + 4)$$

$$r^1 : 40 = 25A - 5(1 - 4B)$$

$$r^0 : 9 = -5A + 5B \quad (10)$$

$$A = \frac{1}{5} \text{ සහ } B = 2$$

$$\textcircled{5} \quad \textcircled{5}$$

20

$$\therefore U_r = \frac{r-1}{5(2r+1)^2} - \frac{r-2}{(2r-1)^2} \quad \textcircled{5}$$

$$\therefore \frac{1}{5^{r-1}} U_r = \frac{r-1}{5^r(2r+1)^2} - \frac{r-2}{5^{r-1}(2r-1)^2} \quad \textcircled{5}$$

හා ඒ නසින්,

$$\frac{1}{5^{r-1}} U_r = f(r) - f(r-1); \text{ මෙහි } f(r) = \frac{r-1}{5^r(2r+1)^2} \text{ වේ.} \quad \textcircled{10}$$

$$\left. \begin{array}{l} r=1; \quad \frac{1}{5^0} U_1 = f(1) - f(0) \\ r=2; \quad \frac{1}{5} U_2 = f(2) - f(1) \end{array} \right\} \quad \textcircled{5}$$

⋮ ⋮

$$\left. \begin{array}{l} r=n-1; \quad \frac{1}{5^{n-2}} U_{n-1} = f(n-1) - f(n-2) \\ r=n \quad \frac{1}{5^{n-1}} U_n = f(n) - f(n-1) \end{array} \right\} \quad \textcircled{5}$$

$$n \in \mathbb{Z} \text{ සඳහා } \sum_{r=1}^n \frac{1}{5^{r-1}} U_r = f(n) - f(0) \quad \textcircled{5}$$

$$= \frac{n-1}{5^n(2n+1)^2} - (-1) \quad \textcircled{5}$$

$$= 1 + \frac{n-1}{5^n(2n+1)^2} \quad \textcircled{5}$$

45

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{r=1}^n \frac{1}{5^{r-1}} U_r = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{n-1}{5^n (2n+1)^2} \right)$$

$$\textcircled{5} = 1. \textcircled{5}$$

$\therefore \sum_{r=1}^{\infty} \frac{1}{5^{r-1}} U_r$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී වන අතර ඵෙකය 1 වේ. $\textcircled{5}$

15

13.(a) $A = \begin{pmatrix} a & 0 & 3 \\ 0 & a & 1 \end{pmatrix}$ හා $B = \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ යැයි ගනිමු; මෙහි $a \in \mathbb{R}$ වේ.
 $C = AB^T$ යැයි ද ගනිමු. a ඇසුරෙන් C සොයා, සියලු $a \neq 0$ සඳහා C^{-1} පවතින බව පෙන්වන්න.
 a ඇසුරෙන් C^{-1} , එය පවතින විට, ලියා දක්වන්න.
 $C^{-1} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{8} \begin{pmatrix} 9 \\ -11 \end{pmatrix}$ නම්, $a = 2$ බව පෙන්වන්න.
 a සඳහා මෙම අගය සහිතව, $DC - C^T C = 8I$ වන පරිදි D න්‍යාසය සොයන්න; මෙහි I යනු ගණය 2 වන ඒකක න්‍යාසය වේ.

(b) $z_1 = 1 + \sqrt{3}i$ හා $z_2 = 1 + i$ යැයි ගනිමු. $\frac{z_1}{z_2}$ යන්න $x + iy$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න; මෙහි $x, y \in \mathbb{R}$.
 තවද, z_1 හා z_2 සංකීර්ණ සංඛ්‍යා $r > 0$ හා $0 < \theta < \frac{\pi}{2}$ වන $r(\cos \theta + i \sin \theta)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කර,
 ඒ නිසින්, $\frac{z_1}{z_2} = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right)$ බව පෙන්වන්න.
 $\cos \left(\frac{\pi}{12} \right) = \frac{1 + \sqrt{3}}{2\sqrt{2}}$ බව අපෝහනය කරන්න.

(c) $n \in \mathbb{Z}^+$ ද $k \in \mathbb{Z}$ සඳහා $\theta \neq 2k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ යැයි ද ගනිමු.
 ද මූලාවර් ප්‍රමේයය භාවිතයෙන්, $(1 + i \tan \theta)^n = \sec^n \theta (\cos n\theta + i \sin n\theta)$ බව පෙන්වන්න.
 ඒ නිසින්, $(1 - i \tan \theta)^n$ සඳහා එවැනි ප්‍රකාශනයක් ලබා ගෙන
 $(1 + i \tan \theta)^n + (1 - i \tan \theta)^n = 2 \sec^n \theta \cos n\theta$ බව පෙන්වන්න.
 $z = i \tan \left(\frac{\pi}{10} \right)$ යන්න $(1+z)^{25} + (1-z)^{25} = 0$ හි විසඳුමක් බව අපෝහනය කරන්න.

(a) 5

$$C = AB^T = \begin{pmatrix} a & 0 & 3 \\ 0 & a & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a^2 + 3 & a + 3 \\ a + 1 & 1 \end{pmatrix} \quad \text{10}$$

4 ම නිවැරදි නම් 10
 3 ක් පමණක් නිවැරදි නම් 5

$$|C| = (a^2 + 3) - (a + 1)(a + 3) = -4a$$

$\neq 0$ (\therefore 5)

\therefore සියලු $a \neq 0$ සඳහා C^{-1} පවතී. 5

25

$a \neq 0$ සඳහා $C^{-1} = -\frac{1}{4a} \begin{pmatrix} 1 & -(a+3) \\ -(a+1) & a^2+3 \end{pmatrix}$ 10

$$C^{-1} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{4a} \begin{pmatrix} -1 & a+3 \\ a+1 & -a^2-3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{1}{4a} \begin{pmatrix} 2a+5 \\ -2a^2+a-5 \end{pmatrix}$$

4 ම නිවැරදි නම් 10
 3 ක් පමණක් නිවැරදි නම් 5

10

$$\therefore \frac{1}{4a} \begin{pmatrix} 2a+5 \\ -2a^2+a-5 \end{pmatrix} = \frac{1}{8} \begin{pmatrix} 9 \\ -11 \end{pmatrix} \quad (10)$$

$$\frac{2a+5}{4a} = \frac{9}{8} \quad \text{හා} \quad \frac{-2a^2+a-5}{4a} = -\frac{11}{8} \quad (5)$$

මෙම සමීකරණ දෙක මගින් $a = 2$ වේ. (5)

2 ම නිවැරදි නම්	10
1 ක් පමණක් නිවැරදි නම්	5

20

(5)

$$a = 2 \text{ විට } C = \begin{pmatrix} 7 & 5 \\ 3 & 1 \end{pmatrix} \text{ හා } C^{-1} = -\frac{1}{8} \begin{pmatrix} 1 & -5 \\ -3 & 7 \end{pmatrix}.$$

$$DC - C^T C = 8I \Leftrightarrow D - C^T = 8IC^{-1} \quad (5)$$

(5)

$$\therefore D = C^T + 8C^{-1} = \begin{pmatrix} 7 & 3 \\ 5 & 1 \end{pmatrix} + 8 \left(-\frac{1}{8}\right) \begin{pmatrix} 1 & -5 \\ -3 & 7 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6 & 8 \\ 8 & -6 \end{pmatrix}. \quad (5)$$

20

(b)

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{1+\sqrt{3}i}{1+i} \times \frac{1-i}{1-i} = \frac{1}{2} (1+\sqrt{3}i)(1-i) = \underbrace{\frac{1+\sqrt{3}}{2}}_x + i \underbrace{\left(\frac{\sqrt{3}-1}{2}\right)}_y \quad (5)$$

(5)

10

$$z_1 = 2 \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} i \right) = 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right) \quad (5)$$

(5)

$$z_2 = \sqrt{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} i \right) = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) \quad (5)$$

(5)

$$\therefore \frac{z_1}{z_2} = \frac{2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)}{\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)} = \sqrt{2} \left(\cos \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} \right) \right)$$

$$= \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} + i \sin \frac{\pi}{12} \right) \quad (10)$$

30

තාත්කලීය කොටස් සමාන කිරීම මගින්

$$\sqrt{2} \cos \frac{\pi}{12} = \frac{1+\sqrt{3}}{2}$$

$$\therefore \cos \frac{\pi}{12} = \frac{1+\sqrt{3}}{2\sqrt{2}} \quad (5)$$

05

(c)

$n \in \mathbb{Z}$ හා $\theta \neq 2k\pi \pm \frac{\pi}{2}$ සඳහා

$$(1+i \tan \theta)^n = \frac{1}{\cos^n \theta} (\cos \theta + i \sin \theta)^n \quad (5)$$

$$= \sec^n \theta (\cos n\theta + i \sin n\theta) \quad \text{-----} \quad (1) \quad (5)$$

10

$$(1-i \tan \theta)^n = (1+i \tan(-\theta))^n$$

$$= \sec^n(-\theta) [\cos n(-\theta) + i \sin n(-\theta)]$$

$$= \sec^n \theta (\cos n\theta - i \sin n\theta) \quad \text{-----} \quad (2) \quad (5)$$

(1) හා (2) මගින් $(1+i \tan \theta)^n + (1-i \tan \theta)^n = 2 \sec^n \theta \cos n\theta$ ලැබේ. (5) 10

$z = i \tan\left(\frac{\pi}{10}\right)$ මගින්

$$(1+z)^{25} + (1-z)^{25} = \left(1+i \tan\left(\frac{\pi}{10}\right)\right)^{25} + \left(1-i \tan\left(\frac{\pi}{10}\right)\right)^{25}$$

$$= 2 \sec^{25}\left(\frac{\pi}{10}\right) \cos 25\left(\frac{\pi}{10}\right) \quad (5)$$

$$= 0, \text{ as } \cos 25\left(\frac{\pi}{10}\right) = \cos \frac{\pi}{2} = 0. \quad (5)$$

10

14.(a) $x \neq 0, 2$ සඳහා $f(x) = \frac{4x+1}{x(x-2)}$ යැයි ගනිමු.

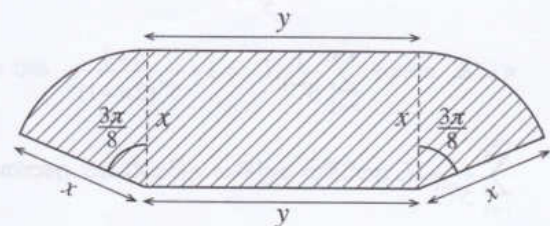
$x \neq 0, 2$ සඳහා $f(x)$ හි ව්‍යුත්පන්නය, $f'(x)$ යන්න $f'(x) = -\frac{2(2x-1)(x+1)}{x^2(x-2)^2}$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

ඒ නමින්, $f(x)$ වැඩි වන ප්‍රාන්තර හා $f(x)$ අඩු වන ප්‍රාන්තර සොයන්න.

ස්පර්ශෝත්මුව, x -අන්තඃඛණ්ඩය හා හැරුම් ලක්ෂ්‍ය දක්වමින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්තාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

මෙම ප්‍රස්තාරය භාවිතයෙන්, $f(x) + |f(x)| > 0$ අසමානතාව තෘප්ත කරන x හි සියලුම තාත්ත්වික අගයන් සොයන්න.

(b) යාබද රූපයෙහි අඳුරු කළ S පෙදෙසින් සාප්තෝණාප්‍රයකින් හා කේන්ද්‍රයෙහි $\frac{3\pi}{8}$ ක කෝණයක් ආපාතනය කරන වෘත්තයක කේන්ද්‍රික ඛණ්ඩ දෙකකින් සමන්විත ගෙවත්තක් දැක්වේ. එහි මාන, මීටරවලින්, රූපයෙහි දක්වා ඇත. S හි වර්ගඵලය 36 m^2 බව දී ඇත. S හි පරිමිතිය $p \text{ m}$ යන්න $x > 0$ සඳහා $p = 2x + \frac{72}{x}$ මගින් දෙනු ලබන බව ද, $x = 6$ විට p අවම වන බව ද පෙන්වන්න.

(a)

$$x \neq 0, 2, \text{ සඳහා } f(x) = \frac{4x+1}{x(x-2)}$$

එවිට, $f'(x) = \frac{4x(x-2) - (4x+1)(x-2+x)}{x^2(x-2)^2}$

20

$$= -\frac{2(2x^2+x-1)}{x^2(x-2)^2}$$

$$= -\frac{2(2x-1)(x+1)}{x^2(x-2)^2}, \quad x \neq 0, 2 \text{ සඳහා.}$$

5

25

හැරවුම් ලක්ෂ්‍යයන් දී:

$$f'(x) = 0 \iff x = -1 \quad x = \frac{1}{2} \quad (5)$$

	$-\infty < x < -1$	$-1 < x < 0$	$0 < x < \frac{1}{2}$	$\frac{1}{2} < x < 2$	$2 < x < \infty$
$f'(x)$ හි ලකුණ	(-)	(+)	(+)	(-)	(-)
$f(x)$	↘ අඩු වේ	↗ වැඩි වේ	↗ වැඩි වේ	↘ අඩු වේ	↘ අඩු වේ
	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)

$\therefore f(x)$ යන්න $[-1, 0)$ හා $(0, \frac{1}{2}]$ මත වැඩි වන අතර

$(-\infty, -1]$, $[\frac{1}{2}, 2)$ හා $(2, \infty)$ මත අඩු වේ.

30

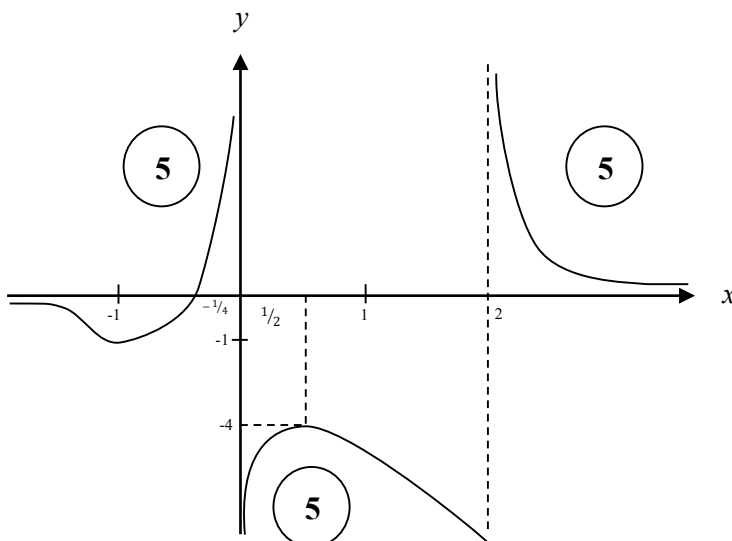
හැරුම් ලක්ෂ්‍යය: $(\frac{1}{2}, -4)$ ස්ථානීය උපරිමයක් වේ. (5)

$(-1, -1)$ ස්ථානීය අවමයක් වේ. (5)

x - අන්තඃකණ්ඩය: $(-\frac{1}{4}, 0)$ (5)

නිරස් ස්පර්ශෝත්මය: $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 0 \therefore y = 0$ (5)

සිරස් ස්පර්ශෝත්මය: $x = 0$ සහ $x = 2$. (5)

40

$$f(x) + |f(x)| = \begin{cases} 2f(x), & f(x) \geq 0 \text{ වීම.} \\ 0, & f(x) < 0 \text{ වීම.} \end{cases}$$

$$\therefore f(x) + |f(x)| > 0 \text{ ම නම් පමණක් } f(x) > 0.$$

$$\therefore f(x) + |f(x)| > 0 \text{ තෘප්ත කරන තාත්වික අගයන්}$$

$$\Leftrightarrow -\frac{1}{4} < x < 0 \text{ or } x > 2. \quad (5)$$

10

15

(b)

$$x > 0 \text{ සඳහා;}$$

$$36 = xy + \frac{3}{8}\pi x^2 \quad (10)$$

$$\therefore y = \frac{36}{x} - \frac{3}{8}\pi x, \quad x > 0 \text{ සඳහා}$$

$$p = 2x + 2y + 2\left(\frac{3}{8}\pi x\right) \quad (10)$$

$$= 2x + 2\left(\frac{36}{x} - \frac{3}{8}\pi x\right) + \frac{3}{4}\pi x$$

$$\therefore p = 2x + \frac{72}{x} \quad (5)$$

$$\frac{dp}{dx} = 2 - \frac{72}{x^2}; \quad x > 0.$$

5

$$\frac{dp}{dx} = 0 \quad \Leftrightarrow \quad x = 6. \quad (5)$$

$$0 < x < 6 \text{ සඳහා } \frac{dp}{dx} < 0 \text{ සහ}$$

$$x > 6 \text{ සඳහා } \frac{dp}{dx} > 0.$$

$$\therefore x = 6 \text{ වීම } p \text{ අවම වේ.} \quad (5)$$

40

15.(a) සියලු $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1 = A(x^2 + 1)^2 + Bx(x^2 + 1) + Cx^2$ වන පරිදි A, B හා C නියතයන් හි අගයන් සොයන්න.

ඒ නමින්, $\frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2}$ යන්න හින්න භාගවලින් ලියා දක්වා,
 $\int \frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2} dx$ සොයන්න.

(b) $I = \int_0^{\frac{1}{4}} \sin^{-1}(\sqrt{x}) dx$ යැයි ගනිමු. $I = \frac{\pi}{24} - \frac{1}{2} \int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx$ බව පෙන්වා ඒ නමින්, I අගයන්න.

(c) $\frac{d}{dx}(x \ln(x^2 + 1) + 2 \tan^{-1} x - 2x) = \ln(x^2 + 1)$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නමින්, $\int \ln(x^2 + 1) dx$ සොයා, $\int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx = \frac{1}{2}(\ln 4 + \pi - 4)$ බව පෙන්වන්න.

a නියතයක් වන $\int_0^a f(x) dx = \int_0^a f(a-x) dx$ ප්‍රතිඵලය භාවිතයෙන්
 $\int_0^1 \ln[(x^2 + 1)(x^2 - 2x + 2)] dx$ හි අගය සොයන්න.

(a)

$$\begin{aligned} x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1 &= A(x^2 + 1)^2 + Bx(x^2 + 1) + Cx^2 \\ &= A(x^4 + 2x^2 + 1) + B(x^3 + x) + Cx^2 \end{aligned}$$

x හි බලවල සංගුණක සැසඳූ විට;

$$x^0: 1 = A$$

$$x: 3 = B$$

$$x^2: 4 = 2A + C \quad \textcircled{5} + \textcircled{5}$$

$$x^3: 3 = B$$

$$x^4: 1 = A$$

$$\therefore A = 1, B = 3 \text{ හා } C = 2. \quad \textcircled{5}$$

15

$$\frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2} = \frac{1}{x} + \frac{3}{x^2 + 1} + \frac{2x}{(x^2 + 1)^2} \quad (10)$$

$$\int \frac{x^4 + 3x^3 + 4x^2 + 3x + 1}{x(x^2 + 1)^2} dx = \int \frac{1}{x} dx + 3 \int \frac{1}{x^2 + 1} dx + 2 \int \frac{x}{(x^2 + 1)^2} dx. \quad (5)$$

$$= \ln|x| + 3 \tan^{-1} x - \frac{1}{x^2 + 1} + E, \quad \text{මෙහි E යනු අනිමත නියතයක් වේ.}$$

(5) (5) (5) (5)

35

(b)

$$I = \int_0^{\frac{1}{4}} \sin^{-1}(\sqrt{x}) dx$$

$$= x \sin^{-1}(\sqrt{x}) \Big|_0^{\frac{1}{4}} - \int_0^{\frac{1}{4}} x \frac{1}{\sqrt{1-x}} \cdot \frac{1}{2\sqrt{x}} dx. \quad (10)$$

$$= \frac{1}{4} \cdot \frac{\pi}{6} - \frac{1}{2} \int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx \quad (5)$$

$$= \frac{\pi}{24} - \frac{1}{2} \int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx \quad (5)$$

20

$$\sqrt{x} = \sin \theta \quad \text{යැයි ගනිමු. එවිට } dx = 2 \sin \theta \cos \theta d\theta$$

(5)

$$x = 0 \text{ විට } \xi, \theta = 0.$$

$$x = \frac{1}{4} \text{ විට } \xi, \theta = \frac{\pi}{6} \quad (5)$$

$$\int_0^{\frac{1}{4}} \sqrt{\frac{x}{1-x}} dx = \int_0^{\frac{\pi}{6}} \frac{\sin \theta}{\cos \theta} 2 \sin \theta \cos \theta d\theta \quad (5)$$

$$= \int_0^{\frac{\pi}{6}} (1 - \cos 2\theta) d\theta \quad (5)$$

$$= \left(\theta - \frac{1}{2} \sin 2\theta \right) \Bigg|_0^{\frac{\pi}{6}} \quad (5)$$

$$= \frac{\pi}{6} - \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$= \frac{\pi}{6} - \frac{\sqrt{3}}{4} \quad (5)$$

$$\therefore I = \frac{\pi}{24} - \frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{6} - \frac{\sqrt{3}}{4} \right) = -\frac{\pi}{24} + \frac{\sqrt{3}}{8} = \frac{3\sqrt{3} - \pi}{24}.$$

(5)

35

(c)

$$\frac{d}{dx} (x \ln(x^2 + 1) + 2 \tan^{-1} x - 2x)$$

$$= x \left(\frac{1}{x^2 + 1} \right) (2x) + \ln(x^2 + 1) + \frac{2}{1 + x^2} - 2 \quad (10)$$

$$= \ln(x^2 + 1) + \underbrace{\frac{2x^2 + 2 - 2(1 + x^2)}{1 + x^2}}_{=0}$$

$$= \ln(x^2 + 1). \quad (5)$$

15

$$\int \ln(x^2 + 1) dx = x \ln(x^2 + 1) + 2 \tan^{-1} x - 2x + C, \text{ මෙහි } C \text{ යනු අභිමත නියතයක් වේ.} \quad (5)$$

$$\therefore \int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx = \ln 2 + 2 \left(\frac{\pi}{4} \right) - 2 \quad (5)$$

$$= \ln 2 + \frac{\pi}{2} - 2$$

$$= \frac{1}{2} (2 \ln 2 + \pi - 4)$$

$$= \frac{1}{2} (\ln 4 + \pi - 4) \quad (5)$$

15

$$\int_0^1 \ln[(x^2 + 1)(x^2 - 2x + 2)] dx$$

$$= \int_0^1 \ln(x^2 + 1) + \int_0^1 \ln(x^2 - 2x + 2) dx \quad (5)$$

දැන්, $\int_0^1 \ln(x^2 - 2x + 2) dx$

$$= \int_0^1 \ln((1-x)^2 - 2(1-x) + 2) dx$$

$$= \int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx \quad (5)$$

$$\therefore \int_0^1 \ln[(x^2 + 1)(x^2 - 2x + 2)] dx = 2 \int_0^1 \ln(x^2 + 1) dx$$

$$= \ln 4 + \pi - 4 \quad (5)$$

15

16. $P \equiv (x_1, y_1)$ ද l යනු $ax + by + c = 0$ මගින් දෙනු ලබන සරල රේඛාව ද යැයි ගනිමු. P ලක්ෂ්‍යය හරහා යන හා l ට ලම්බ වූ රේඛාව මත ඕනෑම ලක්ෂ්‍යයක ඛණ්ඩාංක $(x_1 + at, y_1 + bt)$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න; මෙහි $t \in \mathbb{R}$ වේ.

P හි සිට l ට ලම්බ දුර $\frac{|ax_1 + by_1 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ බව අපෝහනය කරන්න.

l යනු $x + y - 2 = 0$ සරල රේඛාව යැයි ගනිමු. $A \equiv (0, 6)$ හා $B \equiv (3, -3)$ ලක්ෂ්‍ය l හි දෙපස පිහිටන බව පෙන්වන්න.

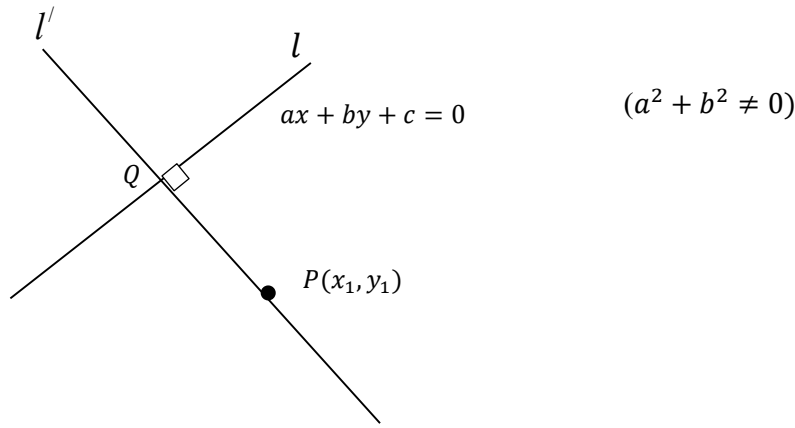
l හා AB රේඛාව අතර සුළු කෝණය සොයන්න.

l ස්පර්ශ කරන, පිළිවෙළින් A හා B කේන්ද්‍ර සහිත S_1 හා S_2 වෘත්තවල සමීකරණ සොයන්න.

l හා AB රේඛාවේ ඡේදන ලක්ෂ්‍යය C යැයි ගනිමු. C හි ඛණ්ඩාංක සොයන්න.

S_1 හා S_2 ට C හරහා වූ අනෙක් පොදු ස්පර්ශකයේ සමීකරණය ද සොයන්න.

මූල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන, S_1 හි පරිධිය සමච්ඡේද කරන හා S_2 ට ප්‍රලම්බ වෘත්තයේ සමීකරණය $3x^2 + 3y^2 - 38x - 22y = 0$ බව පෙන්වන්න.

l' හි සමීකරණය: $y - y_1 = \frac{b}{a} (x - x_1)$. (5)

$\therefore \frac{y - y_1}{b} = \frac{x - x_1}{a} = t$ (ලෙස ගනිමු) (5)

එවිට, $x = x_1 + at, y = y_1 + bt$ (5)

($a = 0$ හා $b \neq 0$ හෝ $a \neq 0$ හා $b = 0$ විට ද මෙය වලංගු වේ.)

15

l හා l' හි ඡේදන ලක්ෂ්‍යය $Q \equiv (x_2, y_2) \equiv (x_1 + at_1, y_1 + bt_1)$ යැයි ගනිමු.

Q , l මත බැවින් $a(x_1 + at_1) + b(y_1 + bt_1) + c = 0$.

$$\therefore t_1 = -\frac{(ax_1 + by_1 + c)}{a^2 + b^2}. \quad (5)$$

P සිට l ට ලම්බ දුර $= PQ$

$$= \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2} \quad (5)$$

$$= \sqrt{a^2 t_1^2 + b^2 t_1^2}$$

$$= \sqrt{a^2 + b^2} |t_1|. \quad (5)$$

$$= \sqrt{a^2 + b^2} \cdot \frac{|ax_1 + by_1 + c|}{(a^2 + b^2)}$$

$$= \frac{|ax_1 + by_1 + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}. \quad (5)$$

20

$$\ell \quad 2 = 0 \quad (5)$$

$$(0+6-2)(3-3-2) = -8 < 0 \quad (5)$$

$\therefore A$ හා B , ℓ හි දෙපස පිහිටයි.

10

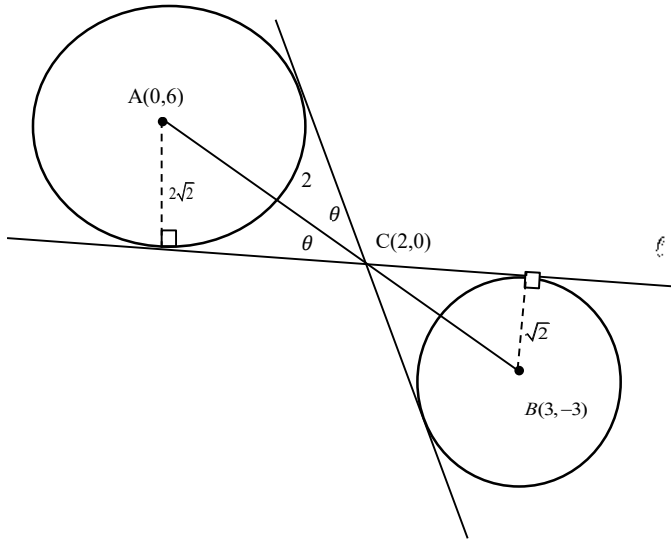
$$AB \text{ හි අනුක්‍රමණය} = -3 \quad (5)$$

ℓ හා AB අතර සුළු කෝණය

$$\tan \theta = \left| \frac{-1 - (-3)}{1 + (-1)(-3)} \right| \quad (5)$$

$$\therefore \theta = \tan^{-1} \left(\frac{1}{2} \right) \quad (5)$$

15

$$S_1 \text{ හි අරය} = \frac{|0+6-2|}{\sqrt{2}} = 2\sqrt{2} \text{ හා } S_2 \text{ හි අරය} = \frac{|3-3-2|}{\sqrt{2}} = \sqrt{2} \text{ වේ.}$$

$$\therefore S_1 : x^2 + (y-6)^2 = 8$$

$$\text{එනම්, } x^2 + y^2 - 12y + 28 = 0.$$

$$S_2 : (x-3)^2 + (y+3)^2 = 2$$

$$\text{එනම්, } x^2 + y^2 - 6x + 6y + 16 = 0$$

30

$$AC : CB = 2\sqrt{2} : \sqrt{2} = 2 : 1$$

$$\therefore C \equiv \left(\frac{6+0}{3}, \frac{-6+6}{3} \right) = (2, 0)$$

m යනු අනෙක් පොදු ස්පර්ශකයේ අනුක්‍රමණය යැයි ගනිමු.

$$\therefore \tan \theta = \frac{1}{2} = \frac{|m - (-3)|}{|1 + m(-3)|}$$

$$\Leftrightarrow 1 - 3m = 2m + 6 \text{ හෝ } 3m - 1 = 2m + 6$$

$$\Leftrightarrow m = -1 \text{ හෝ } m = 7$$

$$\therefore m = 7.$$

$$\therefore \text{අවශ්‍ය සමීකරණය වන්නේ } y - 0 = 7(x - 2).$$

$$\text{එනම්, } 7x - y - 14 = 0.$$

25

$$S \equiv x^2 + y^2 + 2gx + 2fy + c = 0$$

S මූල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන බැවින් $c = 0$.

5

S යන්න S_1 හි පරිධිය සමච්ඡේද කරන බැවින් පොදු ජ්‍යාය A හරහා යයි.

$$\text{පොදු ජ්‍යාය වන්නේ } S - S_1 \equiv 2gx + (2f + 12)y - 28 = 0$$

5

එවිට $A \equiv (0, 6)$ යන්න $S - S_1 = 0$ මත බැවින්,

$$(2f + 12)(6) - 28 = 0.$$

5

$$(f + 6)(3) - 7 = 0, \text{ එවිට } f = -\frac{11}{3}.$$

5

S යන්න S_2 ට ප්‍රලම්බ බැවින්, $2g(-3) + 2f(3) = 0 + 16$.

5

$$\therefore -3g + 3\left(\frac{-11}{3}\right) = 8, \Rightarrow g = -\frac{19}{3}.$$

5

\therefore අවශ්‍ය වෘත්තයේ සමීකරණය;

$$x^2 + y^2 + 2\left(\frac{-19}{3}\right)x + 2\left(\frac{-11}{3}\right)y = 0$$

5

$$\text{එනම්, } 3x^2 + 3y^2 - 38x - 22y = 0.$$

35

17. (a) $\cos A, \cos B, \sin A$ හා $\sin B$ ඇසුරෙන් $\cos(A+B)$ හා $\cos(A-B)$ ලියා දක්වන්න.

ඒ නමින්, $\cos C + \cos D = 2 \cos\left(\frac{C+D}{2}\right) \cos\left(\frac{C-D}{2}\right)$ බව පෙන්වන්න.

$\cos C - \cos D = -2 \sin\left(\frac{C+D}{2}\right) \sin\left(\frac{C-D}{2}\right)$ බව අපෝහනය කරන්න.

$\cos 9x + \cos 7x + \cot x (\cos 9x - \cos 7x) = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

(b) සුපුරුදු අංකනයෙන්, ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා කෝසයින නීතිය ප්‍රකාශ කර සාධනය කරන්න.

$n \in \mathbb{Z}$ සඳහා $x \neq n\pi + \frac{\pi}{2}$ යැයි ගනිමු. $\sin 2x = \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x}$ බව පෙන්වන්න.

ABC ත්‍රිකෝණයක $AB = 20$ cm, $BC = 10$ cm හා $\sin 2B = \frac{24}{25}$ බව දී ඇත.

එවැනි වෙනස් ත්‍රිකෝණ දෙකක් තිබෙන බව පෙන්වා, ඒ එක එකක් සඳහා AC හි දිග සොයන්න.

(c) $\sin^{-1}\left[(1+e^{-2x})^{-\frac{1}{2}}\right] + \tan^{-1}(e^x) = \tan^{-1}(2)$ සමීකරණය විසඳන්න.

(a)

$$\cos(A+B) = \cos A \cos B - \sin A \sin B \longrightarrow$$

$$\cos(A-B) = \cos A \cos B + \sin A \sin B \longrightarrow \textcircled{2} \quad \textcircled{5} \quad \boxed{10}$$

$\textcircled{1} + \textcircled{2}$

$$\cos(A+B) + \cos(A-B) = 2 \cos A \cos B \quad \textcircled{5}$$

$A+B=C$ හා $A-B=D$, ලෙස ගැනීමෙන් $A = \frac{C+D}{2}, B = \frac{C-D}{2}$ වේ.

$$\therefore \cos C + \cos D = 2 \cos\left(\frac{C+D}{2}\right) \cos\left(\frac{C-D}{2}\right). \quad \textcircled{5} \quad \boxed{10}$$

දැන්, $\cos C - \cos D = \cos C + \cos(\pi - D) \quad \textcircled{5}$

$$= 2 \cos\left(\frac{C+(\pi-D)}{2}\right) \cos\left(\frac{C-(\pi-D)}{2}\right)$$

$$= 2 \sin\left(\frac{D-C}{2}\right) \sin\left(\frac{C+D}{2}\right)$$

$$= -2 \sin\left(\frac{C-D}{2}\right) \sin\left(\frac{C+D}{2}\right). \quad \textcircled{5} \quad \boxed{10}$$

$$\cos 9x + \cos 7x + \cot x (\cos 9x - \cos 7x) = 0 \quad (\sin x \neq 0)$$

$$\therefore 2 \cos 8x \cos x + \frac{\cos x}{\sin x} (-2 \sin 8x \sin x) = 0 \quad (5)$$

$$\therefore \cos x = 0 \text{ හෝ } (\cos 8x - \sin 8x) = 0 \quad (5)$$

$$\therefore \cos x = 0 \text{ හෝ } \tan 8x = 1.$$

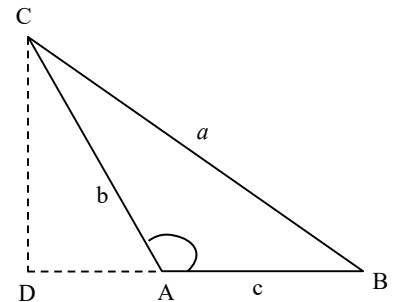
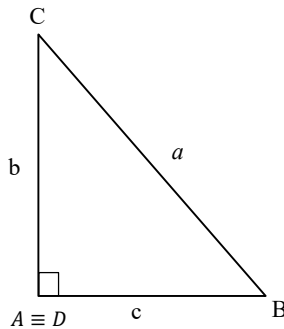
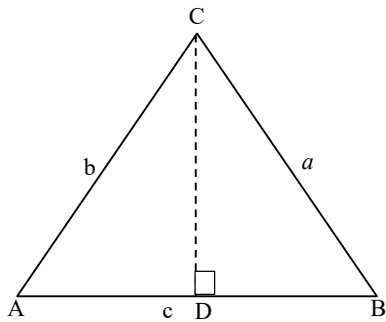
$$x = 2m\pi \pm \frac{\pi}{2}; m \in \mathbb{Z} \text{ හෝ } 8x = n\pi + \frac{\pi}{4}; n \in \mathbb{Z}.$$

$$x = 2m\pi \pm \frac{\pi}{2}; m \in \mathbb{Z} \text{ හෝ } x = \frac{n\pi}{8} + \frac{\pi}{32}; n \in \mathbb{Z}. \quad + (5) \quad (5) \quad \boxed{20}$$

(b)

කෝසයින් නීතිය: ABC ත්‍රිකෝණයක් යැයි ගන්න (5)

$$\text{එවිට } a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A.$$

සාධනය: එවිට පයිතගරස් ප්‍රමේයයෙන්,

$$BC^2 = BD^2 + DC^2 \quad (1) \quad (5)$$

(i) අවස්ථාව A සුළු කෝණයක් විට;

$$DC = b \sin A$$

$$DB = c - b \cos A \quad (5)$$

(ii) අවස්ථාව A මහා කෝණයක් විට;

$$DC = b \sin(\pi - A) = b \sin A$$

$$DB = c + b \cos(\pi - A) = c - b \cos A \quad (5)$$

$$\begin{aligned} \therefore \text{මෙම අවස්ථා දෙකම සඳහා, } (1) \text{ මගින් } a^2 &= b^2 \sin^2 A + (c - b \cos A)^2 \\ &= b^2 \sin^2 A + c^2 - 2bc \cos A + b^2 \cos^2 A \\ &= b^2 + c^2 - 2bc \cos A \quad (\because \sin^2 A + \cos^2 A = 1) \quad (5) \end{aligned}$$

$$A = \frac{\pi}{2} \text{ විටදී, } \cos A = 0 \text{ බැවින් මෙම අවස්ථාවට ද වලංගු වේ.} \quad (5)$$

30

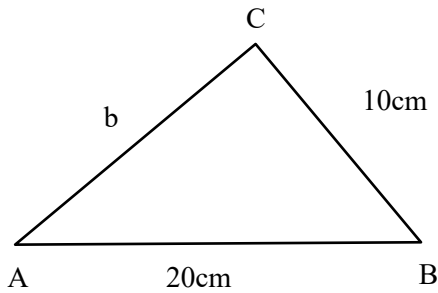
$x \neq n\pi + \frac{\pi}{2}$ යැයි ගනිමු. ($\cos x \neq 0$)

$$\sin 2x = \frac{2 \sin x \cos x}{\cos^2 x} \times \cos^2 x \quad (5)$$

$$= \frac{2 \tan x}{\sec^2 x}$$

$$= \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x} \quad (5)$$

10

$\sin 2B = \frac{24}{25} \Rightarrow B$ සුළු කෝණයකි.

$$\therefore \frac{2t}{1+t^2} = \frac{24}{25}, \text{ මෙහි } t = \tan B \quad (5)$$

$$12t^2 - 25t + 12 = 0$$

$$(4t - 3)(3t - 4) = 0$$

$$t = \frac{3}{4} \text{ හෝ } \frac{4}{3} \quad (5) + (5)$$

$\therefore B$ සඳහා වෙනස් විසඳුම් දෙකකි.

\therefore එවැනි වෙනස් ත්‍රිකෝණ දෙකක් තිබේ.

B යනු සුළු කෝණයකි. $\cos B = \frac{3}{5}$ හෝ $\cos B = \frac{4}{5}$

$$\cos B = \frac{3}{5} \text{ විට; } AC^2 = (20)^2 + 10^2 - 2(20)(10)\left(\frac{3}{5}\right) \Rightarrow AC = 2\sqrt{65}. \quad (5)$$

$$\cos B = \frac{4}{5} \text{ විට; } AC^2 = (20)^2 + (10)^2 - 2(20)(10)\left(\frac{4}{5}\right) \Rightarrow AC = 6\sqrt{5}. \quad (5)$$

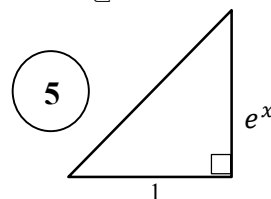
25

(c)

$\alpha = \sin^{-1}(1 + e^{-2x})^{\frac{1}{2}}$ යැයි ගනිමු. $(1 + e^{-2x})^{\frac{1}{2}} > 0$ බැවින් α සුළු කෝණයකි.

$$\text{එවිට } \sin \alpha = (1 + e^{-2x})^{\frac{1}{2}} = \frac{e^x}{\sqrt{1 + (e^x)^2}}$$

$$\therefore \tan \alpha = e^x. \quad (5)$$

එවිට, දෙන ලද සමීකරණය $\alpha + \alpha = \lambda$ වේ.

$$\therefore \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \tan \lambda \quad (5)$$

$$\Rightarrow \frac{2e^x}{1 - e^{2x}} = 2 \quad (5)$$

$$\Rightarrow e^x = 1 - e^{2x}$$

$$\Rightarrow e^{2x} + e^x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow e^x = \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{2} \quad (5)$$

$e^x > 0$ බැවින්, (-) ලකුණ ගත නොහැක.

$$\therefore e^x = \frac{-1 + \sqrt{5}}{2} \quad (5)$$

$$\therefore x = \ln\left(\frac{\sqrt{5} - 1}{2}\right). \quad (5)$$

දෙන ලද සමීකරණය මෙම x අගය තෘප්ත කරයි.

35
